

NOVA DOBA

Ljubljana
Licijska knjižnica

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
visine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
zahvale K 1:50 — Posamezna številka stane K 1:20

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 55.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. št. 1. pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Narodno edinstvo, ime države in demokratska stranka.

Koliko so klerikalni časopisi prevpili o izdajstvu demokratov, ker niso mogli svojih zaveznikov v vladi, radikalcev pripraviti do tega, da bi sprejeli ime države »Jugoslavija« in ne »Kraljevina SHS«, in ker niso bili tako neumni, da bi Radičevcem, klerikalcem in komunistom na ljubo izzivali vsled tega državno krizo, ki bi bila lahko v današnjem trenutku usodnega pomena za obstoj naše države.

Tudi v debati v konstituenti o tej točki ustave, ki govori o državnem imenu, so govorniki takozvane »opozicije« napadali demokratsko stranko, češ, da je izdala svoj program. Posebno besno so se zaletavali v demokrate klerikalci, a glejte ironijo: pri glasovanju o točki ustave, ki govori o državnem imenu, je pozval referent ustavnega odbora dr. Markovič vse poslance, da glasujejo za predlog ustavnega odbora ali pa — klerikalnega »Jugoslovanskega kluba«, ker oba v svojih načrtih predlagata kot ime države »Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev«. Večjo hinavščino si je težko misliti. Meseca februarja, ko so klerikalci še upali, da pridejo s pomočjo Protičevih intrig zopet na vlado, niso pri izdelanju svojega ustavnega načrta delali »pitanja« iz imena države, zlasti še, ker so dobro vedeli, da bi Protič v državno ime Jugoslavija nikdar ne privolil. Danes seveda, ko ni govora o tem, da se zadovolje klerikalne želje po avtonomiji Slovenije, v kateri bi klerikalci absolutno vladali, so iz politične špekulacije postali grogovniki za državno ime Jugoslavija.

Stališče demokratske stranke v tem vprašanju označa beogradski organ stranke »Demokratija« sledeče:

Današnji člani stranke so sodelovali pri stvarjanju krfske deklaracije in skupno z gg. Trumbičem in Pašičem so usvojili kot ime bodoče naše države »Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev«. — Mnogi sedajni člani stranke so sodelovali na prvem sestanku stranke v Sarajevu februarja 1. 1919, kjer je bil položen prvi temelj demokratski stranki, in so tam sklenili, da se osnuje državotvorna stranka Srbov, Hrvatov in Slovencev. Pro-

gram, s katerim je šla stranka v volilno borbo za konstituento, podpisan od glavnega odbora, vsebuje v nacionalno-političnem delu samo sledeče:

»Demokratska stranka smatra narod Srbov, Hrvatov in Slovencev kot nacionalno celoto, eno po krvi in jeziku in po svojem čustvovanju, po kontinuiteti zemlje, na kateri skupno živi, in po skupnih življenskih interesih svojega narodnega obstanka. Zato demokratska stranka izključuje vse zgodovinske, plemenske, verske in pokrajinske razlike in obzire kot razlog in podlago za politično in upravno urejevanje in posebno strankarsko odrejanje. Demokratska stranka bo v najširših slojih negovala in razvijala zavezo o edinstvu našega naroda in države, težeč za tem, da se to edinstvo izrazi v vseh političnih, družabnih, kulturnih in gospodarskih vprašanjih, pobijati pa hoče vsako delovanje separatizma, demagogije in pomanjkanje javne in družabne morale.«

Ali je demokratska stranka izdala svoj program? V nobeni točki! Ostala mu je popolnoma zvesta.

Demokratski klub se je res nekoč izjavil za jugoslovensko ime države, želeč, da se čim polnejše izrazi ideja našega narodnega edinstva, in da se olajša proces unifikacije našega naroda, ki je dozdaj bil razdvojen po svojem življenju in imenu, kar je neprijateljem našega narodnega edinstva in osvobojenja zelo dobro služilo proti nam. In kaj se je zgodilo? — Oni, ki niso za polno edinstvo naše države, so se oprijeli jugoslovanskega imena da, oprijeli so se ga tudi oni, ki koketirajo z Bolgari in ki govore o srbski kugi. S takimi ljudmi pa ne moremo in ne moremo ustvarjati Jugoslavije, da ne govorimo še posebej o njihovih federalističnih in avtonomističnih tendencah, ki so naravnost nasprotni našemu programu. Jugoslovensko ime, ki je v naši koncepciji značilo povsem nekaj drugega nego se danes pod njim skriva, je postalo politična nemogućnost po krivdi neodkritosrčnih njegovih braniteljev. Zato tudi samo nanje pada odgovornost pred zgodovino, ker so zaustavili proces asimilacije in ujedinjenja našega naroda, da, še več, ker so otruvali naše narodne odnose do parokizma na eni in na drugi strani.

Demokratska stranka je realna stranka in zato izvaja konsekvenco iz

Jutranji hlad nam je pretrgal nemirno spanje ter nas spravil po koncu. Napotili smo se na kolodvor, kjer se je kar trlo občinstva.

Skopje — stara zgodovinska prestolnica carja Lazarja in srbskih vladarjev — je ob Vardarju silno važna postojanka, srce takozvane Nove Srbije in Macedonije. Od tu vodi železnica na staroslavno Kosovo polje, kraj nekdanje nesreče in propada naših bratov, in v Mitrovico, v bližino bosanske meje. Druga ozkotirna proga, ki je bila še le pred kratkim izročena prometu, vodi v srce divjih obmejnih gora ob albanski meji v Kičevo, Tetovo, Hostivar in končno v Ohrid ob Ohridskem jezeru. Ta proga je vojaška proga prvega reda, ker spaja vsa naša glavna oporišča v bojih proti napadom zavratnih arnavtskih roparjev.

V naš vlak, ki gre proti Solunu, vsotopi le malo potnikov. Še ti so skoro sami vojaki. Oboroženo je vse: vlakospremno osebje in potniki, vsak ima pri sebi orožje, ki tudi nas opozarja, da se bližamo nemirnim in nevarnim krajem. Na eni strani Albanija, na drugi bližnja bolgarska meja — vzroka dovolj, da smo previdni.

Kmalu smo v divji soteski ob bobnem Vardarju, ki vali svoje močno valovanje proti Solunu.

stvorjenega položaja. Sprejema ime »Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev«, ker za sedaj edino to ime obeležuje točno razpoloženje našega naroda in ne žali nobenega sentimenta v narodu. To ime sprejemajo danes tudi Hrvati in Slovenci v demokratski stranki, ki so desetletja nosili zastavo jugoslovenstva, boreči se za popolno edinstvo našega naroda. Zanje je to žrtva, a žrtva, ki jo zahtevajo razmere, močnejše od njih. Oni žele, da bodi naša država čim prej urejena in da dobi unitarno ustavo, ki bo najboljša podlaga za nadaljno stajanje in ujedinjevanje naše nacije. In to je najvažnejše. Dobro urejeno naše skupno življenje bo rešilo tudi vsa druga vprašanja, s sprejetjem enega imena pa in z delitvijo v državnem in narodnem življenju, kakor to želi opozicija, pa nismo dosegli ničesar.

Dogodki v Beogradu.

Poslanec SKS Drofenik za kancelaragraf.

Beograd 20. maja. V današnji seji konstituante je vzbujal pozornost govor poslanca SKS Jos. Drofenika, ki je dokazal skupščini potrebo kancelaragrafa. Povdarjal je, kako važno je, da se z ustavo prepreči zloraba vere in cerkve v politične svrhe. Izjavil je, da bo glasoval za kancelaragraf, ker je potreben ne le za državo, ampak tudi za cerkev. Konstatiral je, da duhovništvo zlorablja cerkev in cerkvene obrede v politične svrhe in navajal za to več dokazov. Tako se je zgodilo, da je župnik v St. Jerneju pri Konjicah, Pavlič, rekel na prižnici: »Doktor Vošnjak je nastavljal katoliški cerkvi nož na srce s svojim zborniškim govorom. Urek, samostojni kmet, podpredsednik zbornice in ž njim vsi poslanci Samostojne kmetijske stranke so lažnjivci in lopovi. Samostojni kmetje so se prodali Srbom in hočejo spraviti vse Slovence pod srbsko kapo. Mi moramo delati, da pridemo od Srbov stran.«

V St. Rupertu nad Laškim je župnik pozval kapucina h gostilničarju, ki je ležal na smrtni postelji, ker je hotel gostilničarju na smrtni postelji sugerirati, da ne sme dati samostojnim kmetom na razpolago svoje hiše za zborovanje. Ko se je zborovanje vršilo pred cerkvijo, je dal zvoniti z zvonovi, ki so namenjeni v to, da kličejo vernike k božji službi in jih

Na obeh straneh nebotične skale, zraven železnice deroča reka, postaje redke, do 25 km oddaljene druga od druge, pokrajina pusta in redko naseljena. Tu intam kakšna kočja ter par ovac, oslov in mul. Naš stroj ogromnega ameriškega sistema s sireno, koje glas gre do kesti, se zvija počasi v tej soteski in premnogokrat obstoji, ker je na tiru kaka zapreka in je treba velike previdnosti.

Kot vidim iz voznega reda, vozijo vlaki tu sploh samo po dnevi.

Ob 11. uri smo v Velešu, velikem turškem mestu na bregovih Vardarja. — Hiš je dosti, pokrajina pa pusta tako, da je ni moči popisati. Nikjer zelenja, same gole skale, v katere se neusmiljeno upira vroče sonce.

Vročina je taka, da pije mozeg in jemlje vso energijo. Ob progi je videti vedno več sledov ogromnih vojaških skladišč, kjer je bilo oporišče silni vojski.

Vlak ustavi v Gradskem, kjer izstopimo vsi, ki nam je pot v Bitolj in Albanijo.

Par postaj nas loči od Dževdželijske mejne postaje proti Grški.

Voda in železnica vodi v morje in cela Macedonija gravitira v Solun. Prebivalstvo je do morja slovansko in vendar je modrost državnikov tudi tu presekala pot ter vzela naši državi pristanišče

spremljajo k zadnjemu počitku. Zvonilo se je pol ure, da bi se s tem preprečilo zborovanje, dokler niso razjarjeni kmetje spodili mežnarja iz zvonika.

Posl. Drofeniku samemu je umrl pred par leti otrok. Naprosil je domačega župnika za spremstvo pri pogrebu, kar mu je ta tudi obljubil. Poslal je kaplana h pogrebu. Ta je pa šel pred gostilno in rekel: »Kakor gotovo je Kristus na križu, ne pokopljem Drofenikovega otroka.« Ti slučajni osvetljujejo pristranost katoliške duhovščine.

Govornik vprašuje zbornico, ali je tako postopanje v korist države in v korist katoliške cerkve; meni, da to škoduje ugledu katoliške cerkve in državi. Za dokaz, da je duhovščina, ki politizira v cerkvi, v to primorana od višje cerkvene oblasti, je navajal primer iz Šmarji pri Jelšah. Tamkaj je kaplanoval Hohnjec, obče priljubljen in miroljuben duhoven. Pred volitvami v konstituento z nobeno besedo ni omenjal politike pri svojih cerkvenih opravilih. Kar naenkrat pa je postal iz Pavla Savel in začel politizirati na prižnici. Začuden so ga ljudje vprašali, od kod ta izprememba. On pa je rekel: »Oprostite mi, moram tako, ker je to višje povelje!«

Govor Drofenika je klerikalce strašno razkačil; skušali so ga s krikom in vikom prevpiti. To se jim pa ni posrečilo. Zbornica je govor Drofenika sprejela z velikim odobravanjem in ploskanjem.

Govoril je še posl. dr. Gosar, ki je skušal prepričati zbornico o nepotrebnosti kancelaragrafa. Med drugim se je povzpela do trditve, da ako ne smejo cerkvene oblasti uporabiti podrejene duhovščine v svoje namene, da bi se moralo tudi proti vsakemu tovarnarju, delodajalcu itd. napraviti tak zakon kot je kancelaragraf. Zahteval je tudi žensko volilno pravico in trdil, da imajo ženske premalo osebne svobode in da morajo biti ravnopravne z moškimi. Ko govori o čl. 9, zagovarja smrtno kazen. Poslanec Kristan mu vpade v besedo: »Tako izvajate zapoved: ne ubijaj!«

Seja konstituante 21. maja.

Beograd 21. maja. V današnji seji konstituante so govorili: soc. demokrat Etbin Kristan, zemljoradnik Lazič, komunist Novakovič. Nobeden ni povedal kaj posebnega. — V ponedeljek 23. tm. je zopet seja.

in izhodišče v svet, katero nam gre po božjem in človeškem pravu. Pa tudi tu so nam zarisali mejo le začasno. Ni daleč čas, ko bodo v solunskem pristanišču plapolale naše zastave.

Ko izstopimo v Gradskem, smo sredi pustinja v pravem pomenu besede. Zalostnejšega kraja in neusmiljenejšega vročine nisem videl in čutil na svetu. Saharska puščava ne more izgledati drugače. In prav ta strateško važen kraj izbrala je nemško-bolgarska vojska za oporišče na solunski fronti. Ogromna, deloma že porušena skladišča, vojni material, vreden stotine milijonov kron, je razmetan vsepovsodi ter se le počasi zbira. Mnogo ga v prosti naravi tudi gre v nič. Cela naselbina Gradskega šteje razun kolodvora le par pobeljenih lesenih barak. — Ker je poldne, ni videti žive duše. Tudi nam ni obstanka in ko smo odložili prtljago, odrinemo proti Vardarju, da se tu malo ohladimo.

Voda pa je topla kot mlaka in ne daje potrebnega osvežila. Na solcu ni mogoče ostati, sence pa ni nikoder!

Le počasi mine dan in zajde sonce; še le sedaj je mogoče dihati prosteje.

V bolgarski vrtnariji, kjer z umetnim zalivanjem bujno uspeva zelenjava, nas pogoste s surovimi komarami in seljo. Še

DR. MILKO HRAŠOVEC:

Iz Celja na vrhove jugovzhodnih albanskih Alp.

(Dalje.)

4.

Okrog polnoči se razsvetijo maloštevilne luči skopeljskega kolodvora. — Mal, razbit in za silo popravljen kolodvor, mnogo premajhen za velikanski promet prestolice Macedonije.

Pred kolodvorom nasad, nato pa v srce mesta moderna, široka ulica, bogato razsvetljena, polna hotelov, kavarn in zabavišč. Večino lokalov zapirajo, v neki kavarni pa vendar še najdemo pribežališče. Tamburaši svirajo in peva jo razne narodne pesmi. Naročimo si piva — slabo je, toplo in drago. Ne traja dolgo, ko moramo iz kavarne, ki jo zapirajo.

Ker naš vlak odhaja ob 5. uri zjutraj, se domenimo, da ne gremo v prenočišče. Samo Kumar ga je šel z nekim znancom Hrvatom iskat, pa ga menda ni našel, ker nas je zjutraj popolnoma neprespan pozdravil. Mi drugi smo na mali travi blizu mesta se zavili v svoje plašče ter malo polegli, da iztegnemo utrujene ude.

Mirna, krasna noč je bila, ki jo je le tu intam pretrgal turški pes s svojim rezkim lajanjem.

Politične vesti.

Predsednik ljubljanske deželne vlade dr. Baltić je bil 21. tm. v Beogradu od regenta zaprišežen, nakar mu je v daljši avdienci poročal o položaju v Sloveniji.

Pri volitvah v Istri so dobili Jugoslovani vsled strašnega nasilja fašistov le 9852 glasov, italijanski nacionalistični blok 28.944, komunisti 3679, socialisti 3631, republikanci 2636, klerikalci 2193 glasov.

Italijanska ponudba: Koroško do Drave za luko Baroš. Iz Bakra poročajo, da so v seji razmejitvene komisije med Jugoslavijo, Italijo in Reko dne 20. tm. v Opatiji Italijani zahtevali, da Jugoslavija odstopi luko Baroš reški državi. V nadomestilo za to pa se hoče italijanska vlada z vso odločnostjo zavzeti za to, da bo vrhovni svet upošteval zahtevo jugoslovanske vlade in priznal Koroško južno od Drave Jugoslaviji.

Bivši radičevski poslanec Janeček, katerega mandat je razveljavljen, je sedaj radi zločina protidržavnega hujkanja aretiran in izročen zagrebškemu sodišču.

General Hadžić — vojni minister. — Regent je 21. tm. pred odpotovanjem podpisal ukaz, s katerim se imenuje ministrom vojne in mornarice general Hadžić. Notranjega ministra dr. Draškoviča, ki je šel za nekaj časa na dopust, namestuje Svetozar Pribičević.

Lloyd George popušča. Kakor smo poročali, je zavzel angleški ministrski predsednik v vprašanju Gornje Šlezije in Poljakov stališče, ki je v francoski javnosti zbudilo ostro nasprotje in je dovelo do napetosti med Anglijo in Francijo. Dne 21. maja pa je angleški minister Lord Curzon poslal v imenu svoje vlade francoskemu poslaniku dolgo spomenico o Gor. Šleziji, v kateri priznava, da se je vsled dobljenih poročil po 13. tm. stališče britanske vlade znatno izpremenilo.

Mariborske novice.

Smrtna nesreča. 19. tm. se je zgodila v Mlinski ulici št. 11 v Mariboru velika nesreča. V imenovani hiši so napeljavali elektriko in je najbrže radi nepazljivosti instalaterja ostal dovod neizoliran. Ko se je kočijaževa žena Uršula Kučnik približala dovodu, je prišla z njim v stik in obležala na mestu mrtva.

Porotno zasedanje v Mariboru se prične 13. junija; ta dan se bosta zagovarjala Neža in Juri Kocen radi poverbe; 15. junija Ambrož Malek radi umora; 16. jun. Karl Znidarič radi uboja; 17. jun. Ferd. Kolar radi težke telesne poškodbe.

V Krčevini pri Mariboru je za župana izvoljen naprednjak, posestnik Gregor Škof.

V železniškem vozu ga zadela kap. Ko je v petek 20. tm. ob 9. uri dopoldne dospel na mariborsko postajo graški osebni vlak, so potniki javili policiji, da se nahaja v nekem vagonu mož, ki kaže znamenja blaznosti. Policija je takoj preiskala vlak in našla v nekem vagonu potnika v nezavestnem stanju. Poklicali so takoj zdravnika g. dr. Marina, ki je ugotovil, da ga je zadela kap na možganu.

bolj veseli smo kozarca hladne vode, ki jo hlastno popijemo.

Omeniti moram, da cela južna Macedonija in Albanija umetno napaja polja in travnike. Vsak potok, ki gre iz gor, je razdeljen, ko stopi v dolino, na stotine kanalov in rovov, po katerih se napelje voda na polja. Posestniki imajo uporabo vode v strogi evidenci. Par ur je največ, kar sme lastnik zemljišča vodo pustiti na svoje polje, da mu zemlja namoči. Ob Vardariju, rekah in jezerih so postavljena ogromna zajemalna kolesa, na katerih so pritrjene posode, ki zajemajo vodo in jih po kanalih dovajajo na polja. Brez tega umetnega zalivanja bi po letu strahovita vročina v par dneh celo naravno neusmiljeno požgala. Voda dela čudeže in skoraj neverjetno je gledati bujno vegetacijo polja in vrtov, ki imajo včasih tropičen karakter.

Po večerji v vojaški kantini, ki jo vodi neka Mariborčanka, ki nam izborno in ceno postreže, zapojemo srbskim oticirjem v čast in zabavo par slovenskih pesmi, ki vsem ugajajo. Nek znanec-častnik, ki ima na kolodvoru cel vagon novih uniform, nam dovoli, da uživamo njegovo gostoljubnost. Na mehkih plaščih prespimo pod milim nebom prav prijetno vso noč ter uživamo po peklenski dnevni vročini tem bolj ugoden nočni hlad.

Bolnika je rešilni oddelek takoj prepeljal z avtom v mariborsko bolnico. Bil je se vedno v nezavestnem stanju. Po papirjih ki so jih našli pri njem, se je ugotovilo, da je bolnik 32 let stari višji geomater Bogomir Vidrih, doma iz Vipave. Potoval je službeno na Dunaj ter je na povratku naglo zbolel. Imel je pri sebi večjo svoto denarja in aparat za merjenje, vreden najmanj 50.000 K.

Celjske novice.

RAZGLAS. Vabim vse lišne posestnike, da okrase jutri v torek na praznik slovanskih apostolov Sv. Cirila in Metoda, ki se praznuje kot državni praznik, svoje hiše z državnimi in narodnimi zastavami. — Mestni magistrat celjski, dne 23. maja 1921. — Vladoi komisar: dr. Žužek mp.

V proslavo državnega praznika Sv. Cirila in Metoda se vrši danes (torek) 24. maja v tukajšnji župni cerkvi slovesna sv. maša z zahvalno pesmijo in državno himno. Po tej cerkveni slovesnosti se vrši defilovanje vojaštva pred mestnim magistratom, na kar sprejema vodja kr. okrajnega glavarstva v Celju, g. vladni svetnik dr. Žužek do 11. dopoldne običajne čestitke uradništva in vseh javnih funkcijonarjev, vojaštva, duhovščine, javnih zastopov in korporacij itd. v prostorih okrajnega glavarstva.

VSLED DRŽAVNEGA PRAZNIKA imajo bančni zavodi v Celju svoje prostore dne 24. tm. zaprte.

Za Jugoslovansko matico je pisarna dr. Ogrizeka v kazenski zadevi Mežnarca. Cokan plačala 100 K.

Vabilo. Priprave za veliko narodno veselico, katero priredi podružnica »Jugoslovanske matice« dne 12. junija tl., se lepo razvijajo. Jutri, v sredo, dne 25. tm., in ne v torek, ker je odnešeno radi praznika!, ob 8. uri zvečer bo zopet zborovanje v Narodnem domu ter prosimo, da se blagovole udeležiti zastopniki društev pevskih, godbenih, potem gosp. deklamatorji, govorniki, vprizoritelj šaljivih prizorov itd., da bomo revidirali veselico in ne vspored, katerega moramo dati tiskati, da ga potem na vabilih razpošljemo. Izvolimo tudi komisijo, ki pojde pregledat veselico prostor ter določiti mesta za šotore, plesišče, mize itd. K polni udeležbi najljubneje vabi odbor podr. Jugoslov. matice.

Učiteljsko društvo za laški okraj je zborovalo pod predsedstvom šol. ravnatelja g. Antona Gnusa v nedeljo, dne 22. majnika v Laškem. Sestanka, na katerem je imel zanimivo slovnisko predavanje g. prof. dr. Pivko iz Maribora, se je kot gost udeležilo tudi »Celjsko učiteljsko društvo«. Po izčrpanem dnevnem redu si je učiteljstvo ogledalo Delniško pivovarno. V popoldanskih urah pa je priredil domači Sokol zborovalcem na čast krasen koncert v dvorani g. Henke. Kaj premore narodna zavednost in nesebična požrtvovalnost tamkajšnje domače inteligence, je pokazalo krasno proizvajanje sokolskega orkestra, ki broji 18 muzikalno zelo naobraženih oseb. Čast jim! Že pri

5.

Glede nadaljne zveze smo se že informirali. Vsi nam pravijo, da je bil pred dvema dnevoma tu železniški minister, Slovenec dr. Korošec, ki je ozkotirno železnico Gradsko—Prilep—Bitolj izročil splošnemu prometu.

Železnica je bila kot vojaška železnica pod nemško-bolgarskim vodstvom sezidana med vojno. Dolga je gotovo do 200 km in izpeljana po zelo težavnem terenu.

Ne vem, če je v Sloveniji in sploh v celi naši državi prog, ki je izpeljana v tako divji pokrajini in mora premagati toliko težkoč v terenu, kot prog, Gradsko—Prilep—Bitolj.

Pokrajina, v kateri se trenutno nahajamo, je središče macedonskega gibanja, stremi za tem, da postane Macedonija samostojna pokrajina pod lastno upravo. Seve samo začasno: kajti končni cilj je združitev z Bolgarsko. Niti tega veleizdajniškega gibanja vodijo iz srca Bolgarske, Sofije, ter so razpletene po celi Macedoniji. Posebno mesta Veles, Strumica, Prilep, Ohrid imajo v svojem ozidju premnogo pristašev makedonskega komiteja. Bugaraši spretno izrabljajo splošno nezadovoljstvo, ki je v teh krajih, ki so v neprestanih bojih že izza leta 1908, gotovo zelo razvito. Nastopajo kot

zborovanju kakor tudi v popoldanskih urah je nastopil pevski zbor laškega učiteljskega društva in zapel z najlepšim prednašanjem mnogo narodnih in umetnih pesmi. Sestanek učiteljstva je počastilo s svojim obiskom tudi mnogo odličnih Celjanov. Upati je, da bomo v kratkem pozdravili sokolski orkester tudi v Celju, kjer se bo z mnogovrstnim programom vršila v nedeljo, dne 5. junija ob 20. uri zvečer v vel. dvorani Narodnega doma prireditve v prid naši ubogi mladini. Na veselo svidenje, vrli sosodje in narodni delavci iz naprednega Laškega trga. — I. B.

Zanimiva razkritja prihajajo na dan po županskih volitvah v Celju. Tako citamo v narodnosocialni »Jugoslaviji« dne 20. tm.: »Ker misli NSS resno s svojim socialističnim programom, si je vodstvo takoj po končanih obč. volitvah v Ljubljani, Celju, Mariboru in Ptujju prizadevalo, da se ustvari socialističen blok v občinskih upravah teh mest.« Dalje: »NSS stoji trdno na svojem programu in socialni demokrati so bili oni, ki so prvi »izknaifali«, ter v Ptujju volili svojega župana. Za Celje je bilo domenjeno, da dobi NSS župana, a socialni demokrati podžupana. Socialni demokrati pa so sklenili zahrbtno pakt s klerikalci, da bi dobili socialni demokrati župana, klerikalci pa podžupana. Hoteli so izigrati NSS. To neiskrenost in neodkritosrčnost bodo soc. demokrati še obžalovali.« — Beležimo samo kot kronisti.

Kot nadležen inozemec je — glasom poročila ljubljanske »Jugoslavije« — za vedno izgnan iz naše države 43-letni arhitekt Fr. Dušan Petelin iz Trsta, ki je baje zelo maščevalnega značaja.

Rekrutni spisek za tekoče leto je dovršen in stoji do 31. maja izložen v občinski pisarni na vpogled. Družinski poglavarji za rekrute vpisanih mladeničev se pozivljajo, da ga prečitajo in ako bi našli, da jim družinsko in imovno stanje v tem spisku ni pravilno vpisano, pravočasno preskrbijo dokaze, katere naj prinesejo rekrutni komisiji, kadar bo došla. Družinski poglavarji naj poleg tega pravočasno obvestijo svoje družinske člane (sinove itd.), kateri imajo priti k rekrutovanju, ako živijo v inozemstvu, da se pravočasno odzovejo rekrutovanju ako ne želijo, da se proti njim uporabljata člena 11 in 12 zakona o ustroju vojske, koja se glasita: »Člen 11: Kdor izbegne ob svojem času službi v kadru, bo služil brez ozira na rodbinsko stanje 3 leta, kakor hitro se ga bode našlo in prišlo in potem v posameznih pozivih toliko, kolikor so provedli tudi ostali. Od 21. leta pa, dokler ne stopi v službo, plačevala bo družina obveznika poleg vojaške takse tudi še osebni davek.« — »Člen 12: Družinskega poglavarja, kateri je svojega rodbinskega člana prikrival in ga ni prijavil pravočasno rekrutni komisiji, ali ako je rekrutovan in ga ni na poziv vojaške oblasti poslal pravočasno v kader (aktivno vojaško službo) kaznovala bo dotična Divizijska komanda z denarno globo od 100—300 dinarjev (400—1200 K) v korist kase vojnega ministrstva ali pa, ako noče ali ne more plačati, z zaporom

agentje povsod, izpodkupujejo ugled države, šuntajo mirno prebivalstvo k raznim uporom, širijo nezadovoljstvo med vojaštvom ter se posebno na mejah ne strašijo tudi nasilnih sredstev. Združeni v močne bande napadajo orožniške in graničarske straže, razblajajo železniške zveze in ogrožajo mir in red.

Proti takim elementom naša vlada ne pozna usmiljenja ter se bori proti njim z istimi sredstvi, kot oni.

Značilna je zveza med bolgarskimi in arnavtskimi ustaši, ki je očitna. Vse ustaje in napade naših mej vodi ista roka! —

Solnce že pošteno pripeka, ko nas mal vlak potegne iz postaje.

En osebni ter trije tovorni vagoni, vse odprto in primitivno. Potniki sami vojaki, le v našem vozu sedi par žensk in otrok, ki potujejo v Ohrid. Vse je dobro založeno za dolgo potovanje. Iz vardarske doline se ločimo ter krenemo proti visokim goram na zahod.

Vožnja je strašna, pretresa nam vse kosti. Varnost vožnje ni velika: ozek tir, serpentine, veliki klanci — nesreče so na dnevnem redu in kosti premnogi potnikov leže po raznih nepristopnih razpokah in prepadih balkanskih gora, po katerih se vozimo. Kraj je le malo obljubljen. Od postaje do postaje ni drugega

do 30 dni in se ta kazen takoj izvrši.« — Mladenici, kateri so vpisani v rekrutnem spisku in so tuji državljani, se pozivljajo, da doprinesejo zakonite dokumente v roku 4 mesecev, računajoč od danes. Rekrutna komisija bo vršila letos rekrutovanje mladeničev te občine na dan 7. julija 1921. — Mestni magistrat celjski, dne 15. maja 1921.

Maturantski klub učiteljsčnikov v Ljubljani priredi na narodni praznik dne 24. tm. v Narodnem domu ob pol 8. uri zvečer veliko zabavno veselico. Čisti dobiček je namenjen Jugoslovanski matici. Na sporedu je: ples, šaljiva pošta in dramatičen prizor. Sodeluje tudi orkester. K obilni udeležbi vabi odbor. (k)

Iz Gaberja se nam poroča: Ako gre človek zjutraj ali zvečer skozi Gaberje in sreča delavce in gospodične, ki so nastavljeni pri Westnu, v mestnem mlinu ali v cinkarni, ne sliši skoro drugega jezika kot švabski. Gospodje soc. demokrati, malo več srčne, duševne in narodne vzgoje, pa malo manj psovovanja na druge stranke bi prav nič ne škodovalo. — Zaveden delavec.

Obrtniški sestanek se vrši v sredo 25. maja zvečer ob 1/2 8. uri v Nar. domu. Ker na sestanku poroča tov. Hohnjec »o pripravah za vajeniško izlobo v Zagrebu«, prosimo mnogobrojne udeležbe. Občeslovensko obrtno društvo.

Klub slovenskih kolesarjev ima v sredo dne 25. tm. ob 8. uri zvečer v hotelu pri »Kroni« svoj redni letni občni zbor. Ferlež, t. č. tajnik.

Društvo poštinih uslužbencev v Celju priredi v nedeljo, dne 29. maja ob 3. uri popoldne, (ne pa 5. junija, kakor je bilo prvotno objavljeno!) veliko vrtno veselico z godbo, plesom, petjem, šaljivo pošto, bogatim srečolovom itd. v prostorih »gozdne restavracije« ob Savinji. Vstopnina 2 Din. Čisti dobiček je namenjen celjskemu olepševalnemu društvu. Za dobro kapljico in drugo poskrbi novi gostilničar Confidenti. Vsak prijatelj vesele zabave je iskreno vabljen! Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Odbor. (k)

Cene mesa v Celju. Prejeli smo: Prosim, obvestite pisca tega članka, da lahko veliko zasluži pri živini, ker on ve za živino srednje kakovosti po 12 do 16 K za kg žive teže. Pripravljen sem mu dati provizijo od komada 500 K, beri petsto kron ali pa še več. Na Vranskem sploh ni sedaj kladne živine in če se kaj dobi, moram veliko dražje plačati. Tudi prima-vole plačam višje kakor omenja pisec. Toraj zaslužek bo dober. Spoštovanjem udani Karol Košenina, mesar na Vranskem.

Prosveta.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

V četrtek 26. maja ob 8. uri zvečer se ponovi »Miss Hobbs« — izven abonementa.

»MISS HOBBS«.

Jeromova veseligr je šla v soboto 21. tm. s prav dobrim uspehom preko naše-ga odra.

kot silne posledice bojev in velikanske množine bojnega materiala. Na celi črti od Vardarja do Ohrida so se vršili dolgotrajni krvavi boji, posebno okrog Bitolja, kjer je dve leti besnel boj, ki je končno z zmagoslavnim prebitjem solun, nemške fronte odločil svetovno vojno.

Potovanje je zelo zanimivo: vedno višje in višje se spenja prog. Pod nami je izpeljana krasna široka cesta, ki so jo napravili Nemci in Bolgari. Pred zadnjim klanecem moramo izstopiti iz vlaka in iti peš dalje, ker stroj sicer višine ne zmore. V dobri pol uri smo na sedlu, gotovo 1500 m visoko nad morjem.

Od tu se nudi prekrasen razgled: nazaj na gorsko pokrajino, bele vasice in razbita vojaška taborišča, naprej pa v cvetočo pokrajino prilepskega polja.

Postaja Pletovarje je na vrhu sedla, kjer nam snoparno javijo, da vlak danes ne gre naprej ter, da tu prenočimo.

Na postaji najdemo Slovence-poročnika, poveljnika bolgarskih ujetnikov, ki popravljajo ceste in železnico. Vasica je prav makedonska: male kamenite hišice v njih ljudje in deloma živina, po oknih zelena paprika, ki se suši na solcu; po skalah okrog »blago«: ovce, koze, svinje, govedo, konji, osli, mule in umazani pa čvrsti otroci, ki to blago čuvajo.

Nocoj 24. tm. zv. veselica v Nar. domu v korist Jugoslov. matici!

Režija v rokah gospoda Dolfa Pfeiferja zasluži polno priznanje. Inscenacija igre je bila res elegantna, prav posebno pozornost je pa vzbudila scena na jahti (3. dejanje), ki je bila za celjski oder res nekaj posebnega. Tudi v igralskem ozrju je vladal na odru igri prav primeren tempo in duhovite sentence, ki jih je pisatelj mnogo raztresel po igri, so zbog dobre režije učinkovale prav izvrstno.

V naslovni ulozi nam je zaigrala ga. dr. Kalanova prav izborna emancipirana Angležinja, ki prezira naravni poklic žene in vse, kar je s tem v zvezi, in ki vidi v zakonu samo zaslužjenje žene. Posebno dovršena se mi je zdela scena na jahti, ko prične v njej pod vplivom Wolfa Kingsearla popolen preokret. Njena igra je bila vseskozi sigurna in zasluži vso pohvalo. Omeniti moram pri njej, kakor tudi pri ostalih igralcih okusne toalete, ki so prav zelo povzdignile zunanji efekt igre.

Izboren partner kot Wolff Kingsearl ji je bil g. Pfeifer, ki je s svojo umerjeno, prepričujočo in preračunjeno igro in gesto spravil svojo vlogo na višek. Njegov nastop je bil res eleganten in hladen, kakor se spodobi za pravega Angleža.

Zelo dražestna v ulozi Miss Millicent Farey je bila gđ. Vrbachova. Gđ. Mirnikova (Bessy) in g. Kreil (Percival Kingsearl) sta svoj part odigrala tako, da sta pripravila glavnima vlogama prav dobro ozadje. Tudi vse ostale vloge so bile vseskozi v prav dobrih rokah. G. Perca, ki je iz svoje vloge (George Jessop) napravil vse, kar se da napraviti, pa raje vidim v karakterno-komičnih vlogah. Naj mi ne zameri te opazke, ker mislim, da je sam istega prepričanja. Izborna, posebno v maski, je bila gđ. Jurmanova (Miss Susan Abbey).

Z najboljšim namenom pa moram povedati še nekaj, kar ne velja samo za to, ampak povprečno za vse igre, kar sem jih v kratkem času videl na celjskem odru. Priporočal bi našim marljivim diletantom, da si vzemo pri vsaki igri samo še dve uri časa, in prepričan sem, da bo potem šlo tudi zadnje dejanje tako sigurno kot prvo.

V pohvalo tukaj, tvrčki Smolnikar moram omeniti, da je priskočila rade volje kot vselej tudi to pot na pomoč s prav okusnimi slanimi.

Občinstvo je gotovo prišlo na svoj račun, vsled česar priporočam, da si igro, ki se ponovi v četrtek 26. maja ob 8. uri zvečer, ogleda vsak, kdor je še ni videl.

Dr. S. S.

Vsem cenj. društvom ponovno v vednost!

Ker v smislu sklepa našega časni-karskega udruženja smemo objavljati dopise o društvenih prireditvah (veselicali itd.) le proti plačilu časni-karskega kolka, pozivljamo vsa c. društva, da obenem z vpošiljatvo notic pošljejo v pismo za kolek pripadajoči znesek, t. j. od vsake besede,

V kameniti strugi imeniten studenec z ledeno-mrzlo vodo.

Sploh je celo gorovje, ki smo ga prevozili, polno izbornih studencev, ki hlade v letni vročini žejna grla.

Po skromni večerji, pri kateri nas je, kot že tolikokrat prej, poživila gabrska slivovka, smo šli iskat prenočišča. Našli smo ga v velikem hotelu, ki je tako velik, da mu ni meje. Svetle zvezdice so gledale štiri Slovence, ki so zaviti v svoje plašče spali spanje pravičnega sredi žitnega polja.

Jutranji hlad ni spravil samo nas po koncu, temveč tudi naš vlak, ki je že pridno pihal. V velikanskih serpentinah se spuščamo v rodovitno dolino. Po nasadih tobaka in vina drči vlak proti Prilepu.

Nad mestom je razvito in razpokano gorovje, na katerem je videti ostanke gradu ozifoma bolje rečeno razvalin: tu je slavni bajeslovni grad jugoslovanskega junaka kraljeviča Marka. Utis, ki ga imamo, stopivši v Prilep, je popolnoma orientalski. Ozke ulice polne trgovin z najraznovrstnejšim blagom; osli, mule natovorjeni prihajajo in odhajajo; celo mesto trguje, kot je to običaj na Balkanu. Od malega do velikega vsak kriče hvali svojo robu in jo ponuja v nakup.

Prilep je važno trgovsko mesto s 25.000 prebivalci, ki ima vsled ugodne lege v bogati pokrajini lepo bodočnost.

(Dalje prih.)

ki obsega več ko 2 črki, po 20. v, ker sicer ne bi mogli objaviti. Ker so kolki po 2 K, se morajo zneski zaokrožiti navzgor, n. p. če bi zneslo plačilo po številu besed 3 K, se mora poslati 4 K, za 5 K se pošlje 6 K itd.

Uredništvo.

Dnevna kronika.

Obsojen frankovski obrekovalec. V eni zadnjih sej zagrebškega obč. sveta je frankovec dr. Stožir, proslul izza svoječasnega veleizdajniškega procesa proti Srbom v Zagrebu kot »državni pravdnik«, rabil o ministru Pribičeviću psovko »lopov«. Pribičević je Stožirja tožil in pri razpravi dne 20. tm. je bil obrekovalec obsojen na dva meseca zapora.

Dalekosežnost klerikalnega duševnega obzorja se zrcali iz notice v »Straži« z dne 20. tm., v kateri napada gđ. Veninšek, učiteljica v Gornjemgradu, kot Sokolico in pristavlja vprašanje: »Ali ni gđ. Veninšek hči rečiškega organista? Pa je Sokolica?« — Nedosežni filozofi pri »Straži«, kaj?!

Poziv k naboru. Konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani naznanja: Na podlagi naredbe ministrstva narodne brambe v Pragi št. 81.762 z dne 3. februarja 1921 se vrši pravilni nabor letnikov 1899, 1900, 1901, kakor tudi naknadni nabor za letnik 1898 v prostorih konzulata Č. S. R. v Ljubljani, Breg št. 8/I. dne 28. (osemndvajsetega) maja 1921 ob 8. uri zjutraj. Vsi češkoslovaški državljani, rojeni v letih 1901, 1900, 1899, ki prebivajo v Sloveniji, so obvezani dostaviti se h konzulatu v Ljubljani. Tudi vsi oni, ki so bili spoznani za sposobne k nadomestnemu službovanju, ali katerih nabor je bil vsled njih začasne nesposobnosti odgođen, se morajo prijaviti. Razen tega se imajo zgledati vsi oni češkoslovaški državljani letnika 1898, ki se dosedaj niso predstavili najsihobde glavnemu ali naknadnemu naboru. Vsak naboru obvezni se mora legitimirati ali s potnim listom, izstavljenim od kakega češkoslovaškega urada, ali pa z domovinskim listom in potrdilom identitete od občinskega urada, opremljenim s fotografijo. Zoper vsakega, ki ne izpolni svoje naborne dolžnosti, se bode upeljalo kazensko postopanje v smislu par. 43 brambnega zakona. — Generalni konzul dr. O. Beneš.

Odškodnina onim, ki so bili po nedolžnem obsojeni. V poslanskih krogih se resno razpravlja o predlogu demokratskega poslanca Milana Popoviča, naj se po nedolžnem obsojenim osebam podeli moralna in materialna odškodnina. Verjetno je, da bo predlog sprejet v ustavni načrt.

Minuendo - licitacijo uprizarjajo klerikalni listi glede uspehov SLS pri občinskih volitvah. Najprej so upili o 80% občin, katere da so dobili klerikalci; kmalu so šli na 75 in 70%, danes sta »Straža« in »Slovenec« že na 61.5%. Kmalu bo 55% — in nedolgo, pa bo strmeči svet čul, da se je 80%-na večina klerikalnih občin porušila na 40%. Jerum, jerum!

Regent Aleksander je 21. tm. odpotoval za tri tedne v inozemstvo. Obiskal bo Pariz in London. V odsotnosti ga zastopa min. svet.

Avtomobilna zveza Brežice — Grobelno čez Mestinje s stranskima progama Št. Peter—Kozje in Št. Peter Klanjec (Hrvatsko) se v kratkem zopet otvori. — Vozovi so pripravljeni, treba še nujne ureditve cest s strani okrajnih zastopov.

Železniška stavka v Primorju je končala 21. tm. in vlaki zopet redno vozijo.

Društvo organov finančne kontrole za Slovenijo. Dne 26. maja 1921 s pričetkom ob 10. uri dopoldne se vrši v Mariboru (Narodni dom, Tatenbachova ulica) tovariški sestanek. Na sestanku poročajo: gg. predsednik »Saveza« Kovač, odborniki Arko, Česnik in Držaj. Ker se bodo obravnavale zelo aktualne in važne stanovske zadeve, vabimo gg. tovariše, da se tega sestanka polnoštevilno udeležijo. — Predsedstvo.

Dopisi.

Žalec. V javni bolnišnici v Celju je umrl po kratki, težki bolezni Franc Virant ml. Rodbini naše sožalje.

Vojnik. Dne 22. tm. se je vršila volitev župana. Izvoljen je trgovec g. Julko Kovarčič, demokrat; svetovalci so en demokrat, 1 pristaš SKS, 2 pristaša SLS.

Iz konjiškega okraja. V Vašem cenj. listu čitam, da se je naselil v Ločah nemški zdravnik dr. Lautner. Da bo javnost vedela, kdo je to, naj Vam kot njegov nekdanji sošolec povem sledeče: Vitanje je bilo nekda popolnoma slovensko. Ko se je tam naselil dr. Lautner, oče gornjega, so se razmere izpremenile. Iz nekda slovenskega trga je nastalo nemškutarško gnezdo. Sin njegov je moral seveda kot gimnazijec stanovati v »Studentenheimu«, da je ostal zagrizen in nestrpiliv Nemec nasproti nam slovenskim kolegom. Kot medicinec je študiral na graški univerzi. Ker je maturiral še le leta 1912, se mi čudno zdi, kako si je pridobil že toliko prakse, da si upa naseliti se kot zdravnik! Zdravstveni odsak za Slovenijo naj bi si novega zdravnika v Ločah malo od bližje ogledal.

Šmartno ob Paki. Če stopiš mački na rep, se ti hitro oglasi — tako je storil tudi stari maček v zadnjem »Slov. Gospodarju«. Malo poštenosti mu pa vseeno priznavam, kajti ni si upal zadnjih očitkov zatajiti, pač pa hoče dejstvo ublažiti, češ, procesija je zadržala pouk v šoli, pozabi pa, da so bile od 9. do 12. ure še tri ure za pouk na razpolago. Če ste pa tako kratkovidni, da smatrate to za vestno izpolnitev šolskih in krščanskih dolžnosti, Vam pa bodi Bog milostiv! »Mlada žaba« Vam bo morebiti Vaše itak že precej nečiste vode še bolj kalila. Akoravno sem se že »kruha preobjedel«, vampček mi pa še vedno ni zrastle in tudi ne reflektiram nani, pač pa sem mnenja, da se bo Vaš piskrček enkrat izpraznil in polagoma se bo tudi posodica posušila.

Laško. Od prevrata sem je naša C. M. družba počivala, kakor stoinsto drugih. Novi odbor pa, sestojč iz naših uglednih in izredno požrtvovalnih dam, si je nadel nalogo, podpreti glavno družbo letos z dohodki večje prireditve. Ta se je vršila dne 5. tm. v sokolski dvorani s sodelovanjem sokolskega orkestra in pevškega zbora. Z največjo darežljivostjo so gospe in gospice iz vseh krogov napolnile šotor z raznim pecivom i. dr. in zbrale vrsto lepih dobrotov za srečolov. Uspeh je bil popolen, kajti veselica donesla je 8038 K čistega, od katere svote je dobila C. M. družba 7000 K, Sokol pa 1000 K. — Za ta uspeh moramo zahvaliti predvsem marljive dame v podružničnem odboru, ker njim gre največja zasluga. Nadalje pa tudi društvo Sokol za sodelovanje, vsem darovalkam in zlasti posetnikom prireditve. Menda ga ni kraja, ki bi dajal toliko narodnih davkov vsestransko kot je ravno naš trg. Čast in hvala vsem!

Iz Slovenjgradca. Dodatno k poročilu o županski volitvi v zadnji štev. se blagovolite priobčiti: Nemškutarji pod krinko socialistov so svojo »zmago« nad demokratsko stranko razglasili s streli iz možnarjev, in pozno v noč so skupno z narodnimi indiferentisti zalivali svojo efiljalsko vest ter kravalirali po mestu — z okna svojega stanovanja pa jim je sekundiral klerikalni dr. Bratkovič. Najnovjši narodni socialist Martschitsch je svoje otroke dal vzgojiti v schulvereinski šoli. Če se je spokoril — je nam prav. Povemo mu samo, da reakcije v smeri slovenske politike v Slov. Gradcu ne bomo pripuščali in trpeli.

Velenje. Za naše zdravstveno okrožje je imenovan okrožnim zdravnikom g. dr. Branko Žižek.

Gasilno društvo v Kaplji pri Sv. Juriju ob Taboru priredi dne 19. junija 1921 vrtno veselico z zanimivim sporedom na vrtu gosp. Karola Kumer p. d. Pihlbirta v Kaplji. Sosedna društva se vabijo tem potom k obilni udeležbi in se prosijo, da se ozirajo na to s svojimi prireditvami.

(k)

Iz Trbovelj. V trboveljskem rudniku se je 19. tm. popoldne dogodila težka nezgoda, katere žrtev je postal 17-letni rudarski delavec Feliks Fakin. Vozil je vagonček, naložen s premogom. Vagon se je prevrnil in je podsul Fakina. Težki premog je Fakinu zmečkal in zdrobil obe nogi. Ob groznih bolečinah so ga takoj prepeljali v ljubljansko bolnico.

Muta. V naši tovarni vlada skrajno nemškounacionalen duh. Ali je dobro, da vlada ob meji to trpi ali ne, je vprašanje. Graška družba Greinitz gotovo nalašč drži tovarno, ker vidi, da je naša vlada tako mehka, da pripušča še nadaljino rogovilenje nemškega uradništva in nadaljno ponemčevanje Mute in okolice. Sekvesturo bi moral dobiti v roke skrajno odločen mož.

Ormož. Županom je izvoljen demokrat, notar dr. Fr. Strelec. Tudi občinski svetovalci so sami demokrati. Klerikalci so grdo pogoreli.

Ljutomer. Županom je izvoljen tovarnar in posestnik g. Viktor Kukovec, znani narodnjak in odlični gospodarski strokovnjak.

Polenšak. Pri nas smo v vseh treh občinah naše fare pomedli s klerikalizmom. Povsod so zmagali napredni kmetje. Žalost med klerikalci je velika.

Zadnja poročila.

Prestolonaslednik regent Aleksander v Zagrebu in Ljubljani.

Zagreb, 22. maja. Danes ob 12¹/₂ uri se je pripeljal regent Aleksander na svojem potovanju v inozemstvo v Zagreb. Z njim je prišel princ Pavel in spremstvo. Na kolodvoru je namesto službeno odsotnega bana pozdravil regenta podban dr. Bošnjak, v imenu vojske za službeno odsotnega armijskega poveljnika komandant dravske divizije general Pešič. Regent — ki potuje inkognito — se je v avtomobilu peljal skozi mesto čez Jelačičev in Zrinjskega trg. Občinstvo ga je šele v zadnjem hipu spoznalo in mu pričelo prirejati burne ovacije. Okrog 13. ure je prispel na državni kolodvor. Glas o njegovem bivanju v Zagrebu se je bliskoma razširil, in pred kolodvorom ga je že čakala ogromna množica naroda. Mladina je prodrla kordon in priredila regentu burne, prrsrčne ovacije. Ginjen nad spontanim navdušenjem mladine je regent stopil iz čakalnice pred mladino, ki ga je sprejela z burnim vzklikanjem in s petjem narodnih himn. Regent je vsem v bližini stoječim podal roko ter se zahvalil. Govor je zaključil z besedami: Na skorajšnje svidenje! — Ob 13¹/₂ uri je vlak med navdušenim vzklikanjem občinstva odvozil proti Ljubljani.

Ljubljana, 22. maja. Danes ob 16⁴⁵ uri je dospel z orijent - ekspresom semkaj regent Aleksander. Na kolodvoru ga je pozdravil predsednik deželne vlade dr. Baltič, v imenu vojske komandant dravske divizije general Dokič. Regent je nadaljeval potovanje preko Italije v Pariz.

Nove bitke v Gornji Šleziji.

Opole, 22. maja. V Gor. Šleziji so brzovjavne zveze pretrgane. Poljska ojačenja so prestopila mejo. Pri Olešnem je prišlo do velike bitke. Ustaši so morali izprazniti staro Olešno in Lobošan.

Francija proti pošiljanju nemških prostovoljcev v Gornjo Šlezijo.

Pariz, 22. maja. Francoski poslanik grof Saint Aulaire je včeraj pri angleškem zunanjem uradu izročil noto, v kateri zahteva Francija skupno intervencijo zaveznikov v Berlinu, da se nemška vlada pozove, naj napravi konec pošiljanju nemških prostovoljcev v Gor. Šlezijo.

Listnica uredništva.

Gasilno društvo, Kaplja: Za objavo notice pošljite v kuverti 6 K za časniški kolek. — Kolo jugoslov. sester Celje: Enako 6 K. — Društvo poštnih uslužbencev Celje: ima poslati 22 K. — Čitalnica Rogaška Slatina: 6 K.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Oskrbnik

več poljedelstva, vinogradništva in domačih del, se sprejme. Ponudbe na naslov: Josip Vrečer, velepos. in mesar v Vojniku. 790 2—1

Mesarski vajenec

z celo oskrbo v hiši se sprejme. Ponudbe na: Josip Vrečer, mesar v Vojniku. 591 2—1

učenec ali učenka

Josip Peilkan, fotograf Razlagova 1

Registrov. kreditna in stavbna
zadruga z om. zav.
Prežernova ul. 15 v Celju
Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Restnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagateljem zaračunala.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po **(4 1/2 %)**
štiri in pol od sto
Hranilne vloge: 2.000.000 K.

Slovenci! Prispevajte za
Ciril-Methodovo družbo!

Mesto glavnega zastopnika za Celje in okolico

oddaja „Jugoslavija“ splošna zavarovalna
družba, ki je odkupila v naši kraljevini za-
varovalnice „Franco Hongroise“ in
„Graško vzajemno“. Ponudbe je vložiti
na „Jugoslavijo“, splošno zavarovalno družbo,
ravnateljstvo za slovenijo v Ljubljani. 2-1

Mladenič

z dobro šolsko predizobrazbo, absolvent 1
gimnazije, iz dobre poštene kmetijske hiše,
želi mesta trgovskega učenca v trgovini z
mešanim blagom. Pogoj starišev je stroga
nadaljnja vzgoja. Pojasnila daje iz pri-
jaznosti Josip Kostanjšek, trgovec v Mozirju.
596 2-1

Lepa pritlična hiša

z 1/4 oralom vrta, 10 minut od središča
mesta Celja

se zamenja

za enako pri kakem drugem mestu
ali za malo posestvo bliže postaje.
Naslov pove upravništvo »Nove Dobe«.

Dekla

izurjena v kuhanju se takoj sprejme.
Dobro hrana. Plača po dogovoru. Po-
nudbe na: Josip Vrečer, gostilničar in
mesar v Vojniku. 592 2-1

Sprejme se takoj

učenec

zdrav in močen z dobrim zpričevalom
in iz poštene hiše v manufakturno tr-
govino pri **Franjo Rozman**.
Aleksandrova ulica 6 Celje 297-1

Miši, podgane, ste- nice in ščurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se uporabljajo moja preiz-
kušena najboljša in povsod hvaljena sredstva,
kakor: Za poljske in hišne miši 12 K, za
podgane 16 K, ščurke posebno močna vrsta
20 K, posebno močna tinktura za stenice
15 K, uničev. moljev 10 in 20 K, prašek proti
mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ušem
pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri ži-
vin 5 in 12 K, prašek za uši v obliki in
perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na
sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) pra-
šek proti mravljam 10 in 20 K. Posre-
dovalci imajo popust. Pošilja po povzetju
Zavod za eksport
M. Jünker, Zagreb 37, Peirinska
ulica 3. 556 1

Kupi se

motorno kolo

s priklopnim vozom, dobro ohranjeno.
Nuslov pove upravništvo »Nove Dobe«

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna TRGOVINA KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

: se priporoča za :
mnogobrojen obisk.

!POSTREŽBA TOČNA!

Stavbeno in galan- terijsko kleparstvo

Ant. Jošta nasl.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8

se priporoča za izdelavo vsakovrstnih
stavbenih in galanterijskih del. Krita
streh, zvonikov, popravila latih, na-
prava strelovodov itd. Izvršitev točna.
Cene zmerno. Za izvršena dela se jamči.

Stanovanje

v sredini mesta z dvema sobama, ku-
hinjo itd. se želi zamenjati z večjim,
z 3 do 4 sobami in mestu takoj ali
pozneje. Cenjene ponudbe na upravn.
Nove Dobe pod F. S. 1000 3-2

Posestvo

oddaljeno 1/4 ure od trga Konjic, zraven
glavne ceste, se po ugodni ceni proda. Hiša
se nova, zidana l. 1913, zraven velik sadni
vrt in vrt za zelenjavo. Natančneje se izve
pri gostilničarju Ivanu Spajzer na Lavi pri
Celju. 575 2-2

A. & E. SKABERNE,

Ljubljana, Mestni trg 10

Manufakturno in pleteno blago na veliko

priporočajo svoje bogato skladišče

ženskih, moških in otroških nogavic.

Za sedanjo sezono raznovrstne fine „Flor nogavice“

in velike partije otroških patent nogavic črne, sive in bele barve.

Pismena naročila se izvršujejo poštno-obratno in najsolidnejše.

290 17-8

ČEVLJE

Glavni cenik z več
tisoč slikami se pošlje
!! vsakemu zastoj !!

Klobuke,

žensko in moško konfekcije, moško
in žensko perilo, bluze, kravate, na-
ramnice, žepne robce, galanterije,
parfumerije, nože, kovčke in razno
modno in galanterijsko blago kupite
v ogromni izbiri in zaradi velikanskega
direktnega nakupa po čudovito nizkih
25 cenah v veletrgovini 23

R. Stermecki, Celje

Tvrdba

Frece & Plahuta,

CELJE, Aleksandrova (kolodvorska) ulica

168 38-8

priporoča svojo veliko zalogo špecerijskega
in kolonijalnega blaga. **Kava** vseh vrst,
čokolada, **holandski kakao**, **čaj**, **riž**,
olje itd., vse samo novodošlo blago po naj-
nižjih dnevnih cenah. P. n. gostilničarjem
nudi posebno ugodno trapistovski **sir**, fino
ogrsko **salamo** in **kislo vodo**. Oddaja
se tudi na knjižice proti mesečnemu odplačilu.

KOMPAS

špedicijsko podjetje, carinska agentura in informacijska
pisarna v Celju, Razlagova ulica števil. II.

prevzema preselitve, prevoz, zacarinjenje, revizijo
tovornih listov, reklamacije, daje vsakovrstne infor-
macije ter sprejema vsa v to stroko spadajoča dela.

Najtočnejšo in solidno ter kulantno postrežbo zago-
tavlja podjetnik in lastnik **Dragotin Gobec**.

541 12-4

Oglejte si

manufakturno trgovino

J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra

Priporoča se vsem odjemalcem: na **drobno** in **debelo**.

Dospela je velika množina inozemskega
blaga po zelo nizkih cenah; na primer
sukno za moške in ženske obleke, cefir,
šifon in raznovrstno manufakturno blago.

Štev. 1825.

Razglas.

Dne 30. maja 1921 ob enajstih bo pri gradnji direkciji za
Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg št. 1, II. nadstropje, v sobi št. 3.

Ponudna obravnava

za prevzem raznih adaptacijskih del pri dečjem vzgajališču v Ko-
čevju, okrajnem sodišču v Brežicah, otroški bolnici v Ljubljani,
hiralnici za umobolne v Ljubljani, nadalje dovršitvenih del pri bol-
nici v Brežicah in dobavo okenskih zastorov za drž. realno gimna-
zijo v Celju.

Podatke, pojasnila in ofertne pripomočke dobivajo interesi
med uradnimi urami pri oddelku IV b gradbene direkcije ter glede
koenskih zastorov tudi pri okrožni gradbeni sekciji v Celju.

Ponudbe morajo biti zapečatenе, pravilno kolekovane, opremljene
s potrdilom, da je vplačan pri finančni deželni blagajni, oziroma
davčnem uradu v Kočevju, Brežicah odnosno Celju vadij v znesku
5 % ponudne svote in z izjavo, da ponudnik v celoti sprejme stavbne
pogoje.

Gradbena direkcija si izrečno pridržuje pravico, da odda dela
brez ožira na ponujeno svoto.

Gradbena direkcija za Slovenijo,

v Ljubljani, dne 21. maja 1921.

Gradbeni direktor:

Ing. Anton Klinar s. r.